

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**MODERNISATION OF HIGHER EDUCATION
IN CENTRAL ASIA
THROUGH NEW TECHNOLOGIES
(HiEdTech)**

**АТУ-оқу-әдістемелік басқару, жобаны басқару тобы
мүше ЖОО оқытушылары арасында сауалнама нәтижелері
«Мұғалімдердің онлайн құзыреттіліктері»**

2022 жылғы 30 мамырдағы деректер

Сауалнамаға Қазақстанның оқу-әдістемелік басқару, жобаны басқару тобы АТУ мүше 20 университетінің оқытушылары қатысты.

Барлығы 593 адам.

Барлығы 5 онлайн құзыреттілік тобы ұсынылды. Мұғалімдерге 5 балдық жүйе бойынша әрбір құзыреттіліктің маңыздылығын және ондағы дағдыларының деңгейін бағалау ұсынылды. Құзыреттердің әр тобы бойынша орташа баллды есептедік.

Нәтижелер 1-суретте көрсетілген.

Күріш. 1 – Құзыреттілік топтары бойынша сауалнама нәтижелері

Сауалнама нәтижелері бойынша мұғалімдер цифрлық ортада оқытуды ұйымдастыру және коммуникация және ынтымақтастық саласындағы ең маңызды құзыреттер деп санайды – 4,24 балл. Қауіпсіздік және ақпараттық сауаттылық аздап маңызды емес – сәйкесінше 4,22 және 4,17 балл. Ақырында, ең аз маңызды құзыреттер - бұл цифрлық контентті жасау қабілеті және олар осы саладағы дағдыларын басқа топтарға қарағанда айтарлықтай төмен бағалады, 3,42 ұпаймен. Шамасы, сіз дайын мазмұнды пайдалана аласыз деп болжанады.

Респонденттердің пікірінше, олардың коммуникация және ынтымақтастық саласында айтарлықтай жоғары құзыреттері бар – 4,04 балл және цифрлық ортада оқытуды ұйымдастыру – 3,94. Келесі – қауіпсіздік және ақпараттық сауаттылық, орташа деңгейде – тиісінше 3,83 және 3,84. Мұның бәрі құзыреттіліктердің маңыздылығын бағалауға сәйкес келеді, яғни. құзыреттілік неғұрлым маңызды болса, мұғалімдер оны соғұрлым жақсы меңгереді.

Сауалнама нәтижелерін құзыреттердің әрбір тобы бойынша бөлек қарастырыңыз.

Қарым-қатынас және ынтымақтастық

Нәтижелер 2-суретте көрсетілген.

Күріш. 2 – «Қарым-қатынас және ынтымақтастық» құзыреттер тобы бойынша сауалнама нәтижелері

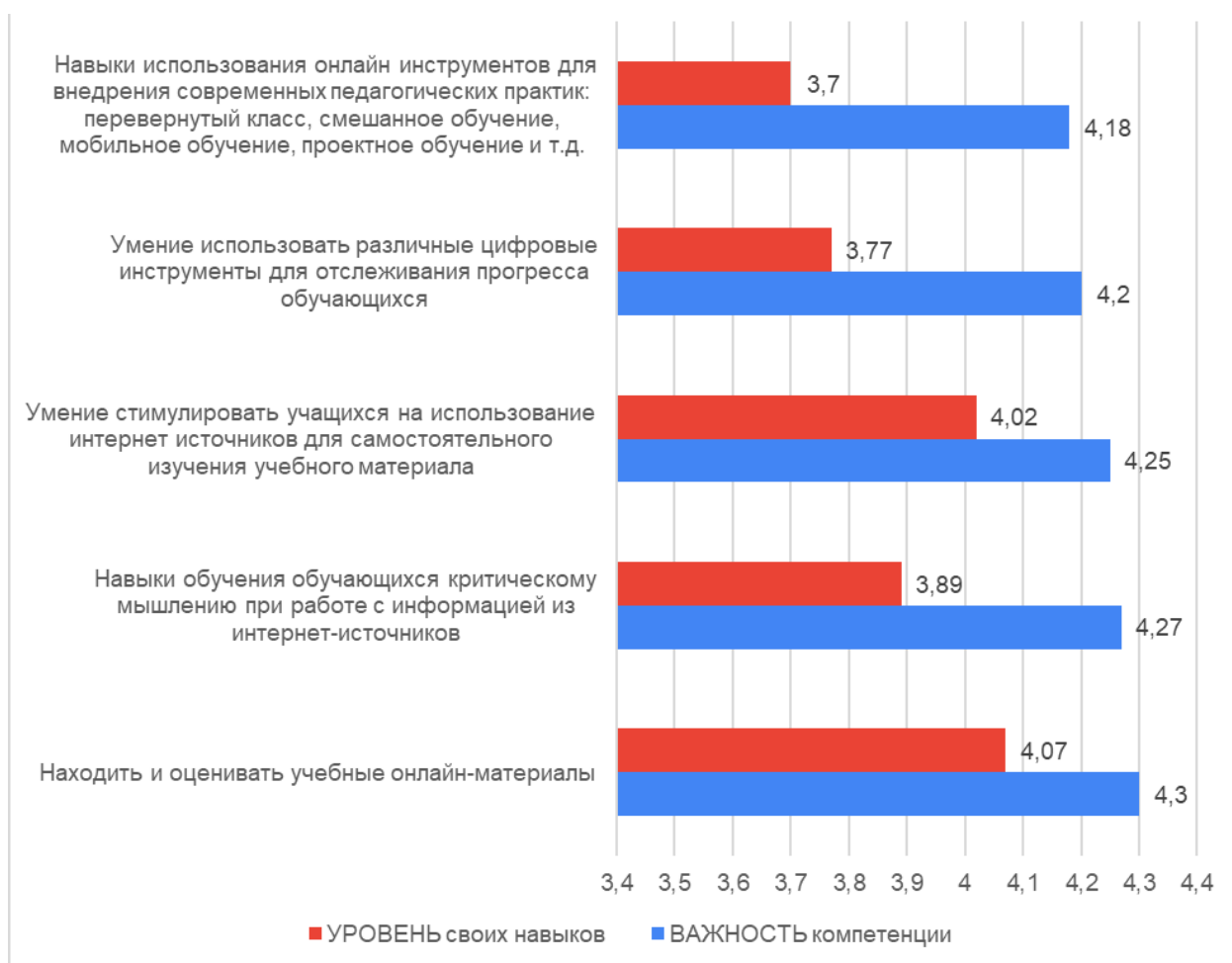
Сурет мұғалімдердің өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту дағдыларын ең маңызды құзыреттер деп санайтынын (4,3 балл) және олардың өз ойынша, олар жеткілікті жоғары деңгейде (4,1 балл) иеленетінін көрсетеді. Бұл ең жоғары орташа көрсеткіш. Кәсіби даму үшін әлеуметтік желілердің мүмкіндіктерін пайдалану қабілетіне ең аз мән беріледі

(4,17 балл), ал бірінші жағдайдағыдай, адамның осы құзыретті иелену деңгейі ең төмен бағаланады, сонымен қатар университет және республика деңгейінде ұсынылатын онлайн платформаларды пайдалану (3,96 балл).

Қалған құзыреттер айтарлықтай жоғары және шамамен бірдей деңгейде 4,23-тен 4,26 баллға дейін бағаланады. Алайда, бұл құзіреттілікке ие болу, мұғалімдердің пікірінше, олардың 3,96 - 4,04 мәнінен айтарлықтай төмен. Ерекшелік желілік этиканы білу және пайдалану болып табылады - 4.17. Бұл олардың шеберлігінің ең жоғары деңгейі. Алдыңғы жағдайдағыдай мұғалімдердің техникалық және ұйымдастырушылық құзіреттілігі қалғандарына қарағанда аз дамыған.

Цифрлық ортада оқытуды ұйымдастыру

Құзыреттердің осы тобы бойынша сауалнама нәтижелері 3-суретте көрсетілген.

Күріш. 3 – «Цифрлық ортада оқытуды ұйымдастыру» құзыреттер тобы бойынша сауалнама нәтижелері

Сауалнамада берілген осы топтың барлық құзыреттерінің маңыздылығы өте жоғары бағаланады. Кему реті бойынша ұпайлар: 4.3 - онлайн оқу материалдарын табу (цифрлық ресурстарды әзірлеу қабілетінің төмен бағалануы туралы жоғарыда айтылған болжамды растайды), 4.27 - Интернет көздерінен алынған ақпаратпен жұмыс істеу кезінде оқушыларды сыни тұрғыдан ойлауға үйрету дағдылары, 4.25 - Оқушыларды дағдыландыру. оқу материалын өз бетінше меңгеру үшін интернет көздерін пайдалану, 4.2 - Оқушылардың үлгерімін бақылау үшін әртүрлі цифрлық құралдарды пайдалана білу, 4.18 - Заманауи педагогикалық тәжірибені жүзеге асыру үшін онлайн құралдарды пайдалану дағдылары.

Жоғарыда көрсетілген нәтижелерге сүйене отырып, күткендей, ең аз бағаланғаны олардың цифрлық құралдар мен инновациялық әдістемелерді пайдалану қабілеті болды. 3,

Қауіпсіздік және желілік ортаны жауапкершілікпен пайдалану

Сауалнама нәтижелері 4-суретте көрсетілген.

Бұл құзыреттер тобына мыналар кіреді: қауіпсіз логин мен пароль жасау мүмкіндігі; Интернетте жауапты мінез-құлық дағдылары және оны студенттерге үйрету; деректерді сақтау, жою, ақпараттың құпиялылығын сақтау үшін цифрлық құралдармен жұмыс істей білу; алаяқтық ниеті бар әрекеттер мен ақпаратты тану мүмкіндігі.

Күріш. 4 – «Онлайн ортаны қауіпсіздік және жауапкершілікпен пайдалану» құзыреттер тобы бойынша сауалнама нәтижелері

Көрсетілгендей, мұғалімдер бұл топтың құзыреттілігін жоғары бағалады, орташа балл 4,2 - 4,25, бұл ретте респонденттердің ең қабілетті (4,04) қауіпсіз логин мен пароль жасау мүмкіндігіне үлкен мән беріледі. . Респонденттер алаяқтық ниеті бар әрекеттер мен ақпаратты ең аз тани алады (3,5).

ақпараттық сауаттылық

Ақпараттық желілерді тиімді іздеу қабілетінен тұратын құзыреттілік (5-сурет) ең жоғары бағаланады, 4,36.

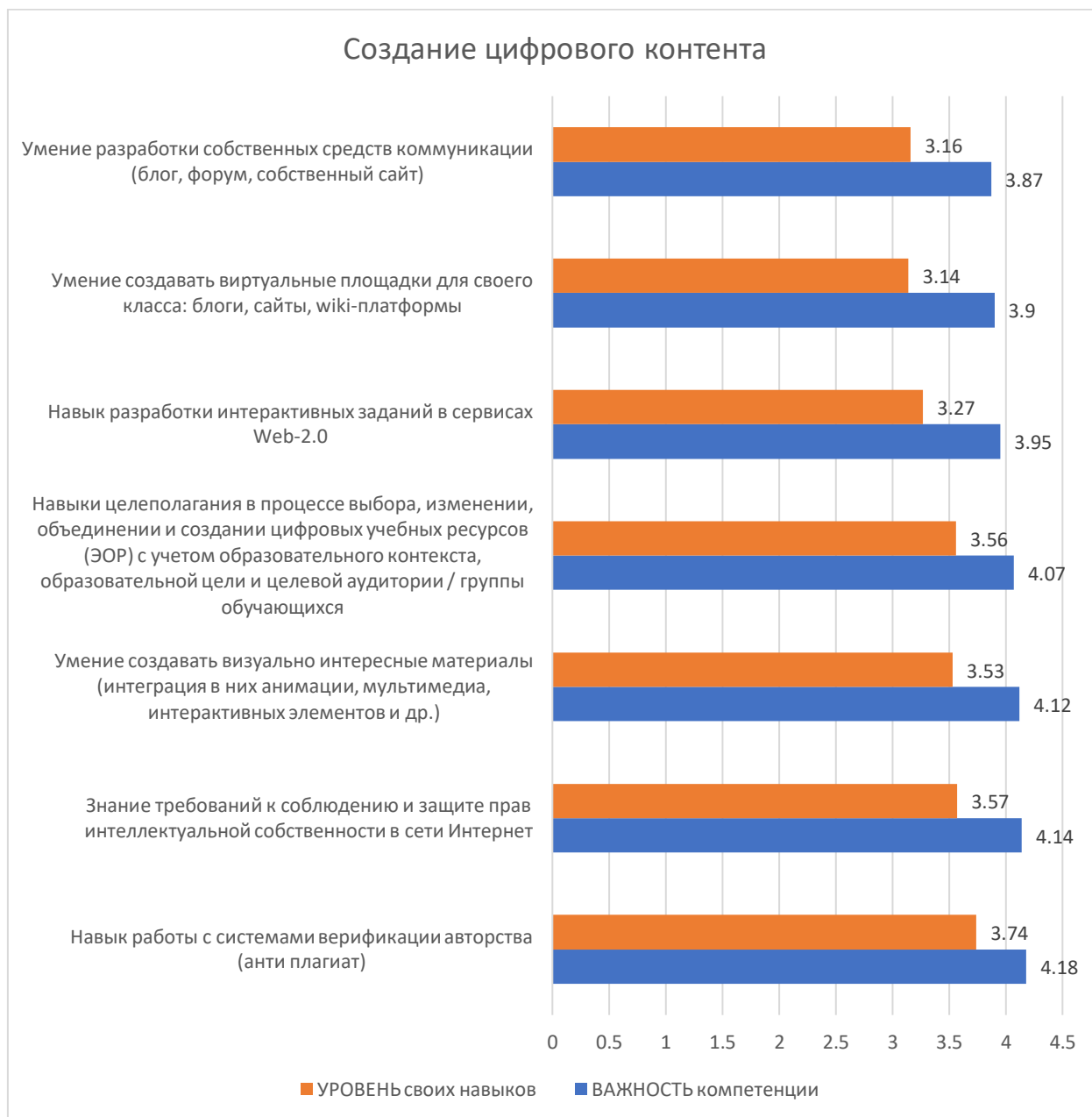
Күріш. 5 – «Ақпараттық сауаттылық» құзыреттер тобы бойынша сауалнама нәтижелері

Тағы да, құралдарды пайдалану қабілетіне байланысты құзыреттерге аз мән беріледі: геймификация және бұлттық технологиялар (тиісінше 4.0 және 4.05).

Респонденттердің пікірінше, дәл осындай құзыреттер оларға аз дәрежеде тән (тиісінше 3,64 және 3,63). Кейбір қиыншылықтар «Әртүрлі тәсілдермен тексеру дағдылары» құзыреттілігінен туындайды – 3,77 балл. Респонденттер, олардың пікірінше, желіде ақпаратты тиімді іздеуге қабілетті (4,13). Қалған құзыреттер 4,0 баллдан төмен бағаланады. 3,8-ден 3,97-ге дейін.

Цифрлық контентті құру

Сауалнама көрсеткендей (6-сурет) осы топтағы барлық құзыреттердің маңыздылығы 3,87-ден 4,18 баллға дейін бағаланады. Сонымен қатар, авторлық тексеру жүйелерімен жұмыс істеу шеберлігі ең жоғары бағаланады, ең азы - жеке коммуникация құралдарын дамыту қабілеті.

Күріш. 6 – «Цифрлық контент құру» құзыреттер тобы бойынша сауалнама нәтижелері

Респонденттер өз дағдыларының деңгейін алдыңғы құзіреттілік топтарына қарағанда бірдей дерлік және жалпы алғанда төмен бағалады. Ең аз дәрежеде олардың өз сыныптары үшін виртуалды платформалар жасау мүмкіндігі бар (3,14) және өздерінің коммуникация құралдарын әзірлеу (3,16): блогтар, веб-сайттар, форумдар және т.б. және жоғарыда атап өткендей, ең үлкен дәрежеде авторлық тексеру жүйелерімен жұмыс істеу дағдысы (3,74). Қалған құзыреттер 3,27 - 3,57 диапазонында бағаланады, бұл сөзсіз өте төмен.

Қорытындылай келе, құзыреттердің маңыздылығын сипаттайтын ұпайлар оларды пайдалану қабілетіне берілген ұпайлардан әрқашан жоғары, кейде айтарлықтай болатынын атап өткім келеді.

Талдау нәтижелерін қорытындылай келе, оқыту курстарын құрастыру кезінде қазіргі кезеңде ЖОО оқытушыларына аз тән (4,0 баллдан төмен) келесі құзыреттерді ашуға және игеруге көбірек уақыт бөлу керек деп қорытынды жасауға болады. :

- университет немесе республикалық деңгейде пайдалануға ұсынылған онлайн платформалар мен ресурстарды кәсіби қызметте практикалық қолдану дағдысы;
- кәсіби даму үшін әлеуметтік желілердің мүмкіндіктерін пайдалана білу;
- электронды кітапханалармен, навигациялық және іздеу құралдарымен жұмыс істеу;
- ақпаратты әртүрлі тәсілдермен тексеру дағдылары: басқа беделді дереккөздердегі сайттан ақпаратты тексеру, сайттың беделін бағалау, материалдың авторы (көзі) туралы ақпаратты табу және т.б.;
- университетте қабылданған ережелерге сәйкес электрондық құжат айналымын жүзеге асыру мүмкіндігі;
- цифрлық ортада жазылған студенттердің деректерімен жұмыс істеу: деректерді талдау құралдарын пайдалану, студенттердің цифрлық белсенділігін және цифрлық деректерін қадағалау;
- білім беру үдерісіне қатысушыларға Интернет (бұлтты файлдарды сақтау, бұлттық кеңсе) арқылы қызметтер мен қосымшаларға қашықтан қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін бұлттық технологиялармен жұмыс істеу;
- оқу процесін геймификациялауда цифрлық технологияларды қолдану (викториналар, дауыс беру жүйелері, ойындар және т.б.);
- цифрлық контентті құрудағы барлық құзыреттер;
- Интернетте жауапты мінез-құлық дағдылары және оны студенттерге үйрету;
- деректерді сақтау, жою, ақпараттың құпиялылығын сақтау үшін цифрлық құралдармен жұмыс істей білу;
- алаяқтық ниеті бар әрекеттер мен ақпаратты тану мүмкіндігі;
- оқушылардың үлгерімін бақылау үшін әртүрлі цифрлық құралдарды пайдалану мүмкіндігі;
- заманауи педагогикалық тәжірибелерді енгізу үшін желілік құралдарды пайдалану дағдылары: ауыспалы сынып, аралас оқыту, мобильді оқыту, жобалық оқыту және т.б.

Бұл зерттеу «Алматы Технологиялық Университеті» АҚ-да да, Қазақстандағы және шетелдегі басқа университеттер мен білім беру ұйымдарында да пайдалану үшін пайдалы болуы мүмкін.